

ABONAMENTUL.

Pentru monarhic:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, at
o coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un sir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
stratiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Crăciunul răniților.

— Cuvânt rostit cu ocazia pomului de Crăciun, oferit soldaților din spitalul „Sf. Gheorghe”. —

Iubiți frați!

Se împlinște anul, de când tot în acest local — cu prilejul aceleiași seri sfinte de azi — mi-am ridicat glasul, să spun câteva vorbe de mângâiere și îmbărbătare răniților, ce erau ocrotiți în spitalul „Sf. Gheorghe”, de sub conducerea dlui *Dr. Vasile Hâncu*.

Pe atunci credeam cu toții, că acela e cel dintâiu și cel din urmă ajun al Crăciunului, ce îl petrecem în războiu. Și iată, că s'a strecurat un an de atunci — și ingerul păcii nu s'a coborât încă din ceriu, să împace omenirea răsvrătită; buibuitul tunurilor continuă să sguđuie pământul și oamenii, ce degeră iarăș prin tranșee, se năpustesc și acum cu armele în mână, — unii asupra altora — ca să se omoare.

Imi aduc aminte de seara de Crăciun din anul trecut — și dacă mă uit la fețele voastre, fraților, imi dau seama, de anul ce s'a strecurat peste noi, lăsând în urmă-i atâtea suferințe. Nu mai sunt fețele, pe cari le-am văzut în anul trecut; în ajunul Crăciunului!

Sunt alte fețe străine. Cei de acum anul s'au însănătoșat și s'au reîntors probabil la trupele lor; — au luptat, — de sigur, — mai departe; unii din ei au rămas în viață, iar alții vor fi prin alte spitale, ori poate vor fi deja în groapă, căzuți cine știe unde, pe uriașul câmp de luptă dela Miază-noapte, Miazăzi și Apus.

Acum e anul, când am prâsnuit seara de Crăciun, ne gândeam, că Dumnezeu se va îndura să ne trimită pacea dorită odată cu sosirea primăverii. Și iată a trecut primăvara și vara, a trecut toamna — frunzele au căzut pentru a doua oară, de când pământul e roșit de sânge — și iarna ne află tot în toiul războiului cumplit.

Câte vieți s'au stins în decursul acestui an! Cât sânge a curs, câți schilavi au rămas, până ce câmpul de luptă s'a schimbat așa, cum e astăzi. Nu mai este urmă de Muscali în Carpați; Sârbia, care a provocat acest războiu cumplit, azi e zdrobită cu totul — și încăierarea tot decurge încă, cu mare putere.

Ne gândim, în această seară sfântă, la toți acei viteji, cari au sângerat și au suferit, apărându-și patria.

* * *

Voi, iubiți frați, cari stați acum în fața noastră, încă ați luat parte la încăierarea aceasta; voi ați stat în fața morții, care v'a șuerat pe la urechi, dar nu v'a putut răsturna, după eum a răsturnat pe atâți alți tovarăși ai voștri.

Voi cei de aci, — în cea mai mare parte Români, apoi Maghiari, Nemți și Slovaci — v'ați făcut datoria pentru țară și, după ce vă veți însănătoși, ușor se poate se mergeți iară în linia de foc.

Iată, oameni de inimă și-au adus aminte de voi, în această seară sfântă și au grăbit să vă aducă daruri, ca să vă mai alinați durerea și dorul, gândindu-vă la cei de acasă, cari petrec acum Crăciunul, singuri.

E o răsplată pentru vitejia și suferințele, ce le-ați îndurat luptând pentru patrie. E un semn de dragoste pentru voi toți, cari ați apărut cu piepturile voastre, pământului, în care odihnesc părinții și strămoșii noștri, pământul, care a fost botezat cu sângele vostru, ca să aducă roade imbelșugate. Voi știți fraților, când aruncați în pământ sămânța, că aceasta aduce roade și hrană; tot astfel sângele ce a curs și s'a sbeut în pământ; miile și miile de cadavre, ce au fost aruncate în gropile cu var, — după încăierările cumplite — încă *trebuie* să aducă roade. Și aceste vor fi: zilele de *pace* și de *frățietate*, ce vor urma mai târziu. Voi, cari în fața morții ați fost frați; *frați* trebuie să rămâneți și în viață, cu aceleași drepturi, aceleași îndatoriri, de cari v'ați învrednicit, trecând prin probele de sânge, prin probele de foc, și prin probele suferinții.

* * *

În seara aceasta sfântă, iubiți frați, să ne gândim, mai întâiu la ieslea din Viflaim, în care s'a născut Mântuitorul lumii. Să ne gândim la Prea Curata Fecioară Maria, care este sprijin în rugăciunile noastre; să ne gândim la ingerii, cari se coborau din ceriu, vestind păstorilor bucuria cea mare și cântând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună-invoire.”

Să ne gândim, că El s'a coborât din cer pentru mântuirea noastră; că El a pățimit și a murit și a fost îngropat... Să ne mai gândim apoi, că el a înviat a treia zi, după Scripturi, și că iarăș va să vie cu mărire, să judece viii și morții.

Învierea Lui înseamnă și înviera noastră și învățăturile lui dumnezeiești, dacă vor fi ascultate cu sfințenie de oameni,

vor aduce iarăș pe lume, pacea mult dorită, căci doară el ne-a poruncit: „Iubiți pe dușmanii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi, ca să fiți fiii Tatălui vostru din ceruri”...

Cu cât ne vom apropia mai mult de învățăturile Lui, cu atât vom avea mai mare liniște sufletească; și ne vom ridica ochii spre casa Tatălui Său din ceruri, unde sunt multe lăcașe.

În seara aceasta sfântă să ne mai aducem aminte, fraților, de tovarășii noștri de arme, cari au murit cu arma în mână, luptând pentru patrie. Să păstrăm, cu sfințenie, pomenirea lor, și să zicem în gândul nostru o rugăciune, ca Dumnezeu să-i odihnească în împărăția Lui, iar pe cei rămași, în urma lor, fără sprijin, să-i mângâie și să-i ocrotească, cu îndurările iubirii Sale de oameni.

Să ne gândim apoi, fraților, la aceia, cari se află *acum*, pe câmpul de luptă, în ploia de gloanțe a puștilor, în primejdia obuzelor și a șrapnelor, ce se descarcă asupra lor, cu atâta furie. Să ne gândim la ei, căci se luptă pentru noi, și să rugăm pe Dumnezeu să-i ocrotească, să le dea ajutorul Lui, ca să-i vedem iarăș întorcându-se teferi la vetrele lor, pe cari le-au părăsit de atâta amar de vreme.

* * *

Iar voi fraților, cari v'ați strecurat prin primejdiile războiului și v'ați reîntors apoi acasă, răniți și bolnavi, aduceți-vă aminte de năcazurile prin cari v'ați strecurat, din ziua când a sunat goarna de luptă. Aduceți-vă aminte de marșurile lungi și obositoare, ce le-ați făcut; de căldurile mari ori de gerul îngrozitor, ce va pătruns până în măduă; de șanțurile în cari ați stat pitiți săptămâni de-arândul, în vreme ce gloanțele șuerau de-asupra capetelor voastre, povestea morții... Aduceți-vă aminte de atacul, ce l-ați făcut apoi, cu baioneta pe pușcă, de încăierarea cumplită, când oamenii se prăvăleau alături de voi, cum se prăvălesc spicele holdei coapte sub tăișul secerătorilor. Aduceți-vă aminte cum moartea vă pândea din tot colțul; cum ea s'a năpustit asupra noastră și era cât p'aci să vă răpună... Dar mâna lui Dumnezeu v'a ocrotit, firul zilelor noastre nu se isprăvise încă.

În mâna lui Dumnezeu e viața și moartea; în mâna lui sunt și sufletele noastre, de aceea să zicem întotdeauna, cu dreptul Iov: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat”.

Cu aceasta să vă mângâiați în suferințele și durerile, ce v'au rămas pe urma ranelor și a boalelor ce vi le-ați contras pe câmpul de luptă.

De multe-ori, în viață ne îngâmăm și ne uităm de ajutorul lui Dumnezeu; dar când suntem în primejdii și nenorociri mari — cum e și războiul de acum — ochii ni-se deschid și vedem cât de neputincios și mic e omul, ca o frunză, pe care o svârle vântul încotro vrea... și cât de mare lipsă are de un sprijinitor puternic, care nu-și uită de el niciodată, nici chiar în mijlocul celor mai mari primejdii.

Să nu ne uităm deci de acest Stăpân drept și milostiv, fraților, mai ales azi, când simțim mai mult ca ori când, cât de neputincios e omul în fața Acelui-ce e Domnul vieții și al morții, fără voia căruia nu se clatină nici un fir de păr al capului nostru.

Să suportăm cu răbdare și încredere în El, suferințele zilelor de azi, căci tot creștinul adevărat trebuie să știe, că viața noastră pământească nu e decât o trecere la viața de apoi, când vom sta în fața dreptului Judecător.

Tot creștinul adevărat știe, că viața noastră pământească nu e decât o Vale a Plângerii, purtând fiecare din noi pe frunte încă din leagăn sentința: „Adu-ți aminte, omule, că pământ ești, și în pământ te vei întoarce“.

În zilele aceste grele, credința este cea mai scumpă comoară a noastră, de care trebuie să ne prindem, cu amândouă mâinile, ca valurile năcazurilor să nu treacă peste capetele noastre.

Ne ridicăm privirile spre cerul întunecat de fumul tunurilor, și abia întrezărim steaua luminoasă, ce s'a oprit deasupra ieslei unde era Pruncul...

Și totuși — nu este iertat, să scăpăm din ochi steaua aceea, nici Pruncul dum-

nezeesc, ce se adăpostește sub ea, căci atunci nu mai avem nici un sprijin în viața aceasta, sub povara atâtor nenorociri.

Să ne ridicăm deci ochii, fraților, cu încredere spre steaua cea minunată și spre Pruncul dumnezeesc și să ne rugăm:

„Isuse Hristoase, Tu care te-ai coborât din cer, pentru noi oamenii și a noastră mântuire, întinde-ți dreapta binecuvântată spre noi oamenii păcătoși, cari ne-am uitat de poruncile Tale. Iartă greșelele noastre cele fără număr, și fă să se sălășluiească iarăș în simul omenirii, duhul păcii și al buneîntelegerii, cum îl vestiau îngerii, la nașterea Ta.

„Coboară-te iarăș între noi — și arată-ne, cât de mult ne-am îndepărtat de poruncile Tale. Spune-ne încă-odată, că atunci când ne împreunăm mâinile spre rugăciune și zicem „Tatăl nostru“, înțelegem, că toți oamenii sunt frați, că avem același Părinte în ceruri, de care ne-am uitat de atâtea-ori. Noi am dat Cesarului ce este al Cesarului — cum zice Scriptura — și îi vom mai da, dacă trebuința va cere — îngăduiește-ni-se, să dăm și lui Dumnezeu, ce este a lui Dumnezeu.

„Și vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ — Amin!

AI. CIURA.

Idealismul obiectiv.

— Revizuirea idealurilor —

Discurs acad. de epis. Dr. D. Prohászka

— Tradus de Dr. C. Pavel —

(Continuare.)

Societatea la adică nu ne spune decât, că individul trăiește în oarecare legătură cu mai mulți indivizi, fiind avizați unii la alții, dar dintre aceștia nici unul nu face mai mult decât mine. Întregul, căruia

aparține și culmea ca parte integrantă, ține samă de serviciile mele, în schimb însă acest raport nu satisface trebuințele sufletești ale individului, nici nu le definează, iar diferitele referințe și funcțiuni sociale cu atât mai puțin sunt în măsură de-a adânci conștiința vieții și al conștiinței noastre. Dacă am face inventarul vieții omenești, al lumii de gândire și simțire și al tuturor niziunilor noastre, am vedea, că din cuprinsul acestei vieți numai o foarte mică parte se referă la viața socială. Și întrebarea, că un lucru este sau ba spre binele obște, și că societatea pretinde una sau alta dela mine, în raport cu celelalte întrebări numai în măsură foarte redusă poate fi luată în considerare. În chipul acestă din frământările, dorințele și voința noastră, — adică din toată conduita omului, — numai o părțică disparentă stă sub controlul social. Încolo viața omului partea cea mai personală, adâncă și intimă a acestei vieți, e o chestie particulară și e ascunsă în regiuni unde dăm numai de conștiința și idealurile aceleia. Mai luând în considerare viața de toate zilele, așa cum aceea e împletită în lupta zilnică și încoloră cu micile ei daraveri și nimicuri, cu motăelile sterpe și istovitoare de birou ori gospodărie; resemnați constatăm, că întreg automatismul acesta social, nu ca să împrumute oarecare rost vieții noastre, ci dimpotrivă el strigă după un rost mai înalt. Acest fapt nici decât nu ridică nivelul vieții, ci mai de grabă îl coboară și îl întunecă. Viața socială de toate zilele face din oameni niște mașinerii ce-și poartă urâtul de ici colea; în viața aceasta, așa cum aceea se scurge de pe o zi pe alta, omul nu devine mai deștept mai spiritual, dincontră se stinge în el orice pornire și schintea de spirit. Vedem prin urmare, că numai sufletele frumoase, nobile și armonice mai pot aduce căldură și lumină într-o astfel de viață. Și nici că se poate

FOIȚA.

Prima lecție.

(Fine).

— Sună, răspuse elevul cu grije și se pregătea să se ridice în picioare, decumva nu o va fi nimerit. Se temea, că o să zică vre-o prostie, de care asistența dela vase să-i ducă vorba pe cel puțin zece ani prin sat.

— E ca o salbă de mărgele, continuă d. Niculae în avântul primului succes. Fiecare sunet e o mărgea, cari înșiruite lângă olaltă, într-o rânduială frumoasă, dau salba mândră, limba pe care o vorbim.

Nici la elev nu mai privia. Se afla în toiul preocupărilor sale dela universitate, în deliciul acela spiritual, pe care nu-l înțelege numai un dascăl de profesie.

Elevul însă nu pricepea nimic din ceea ce spunea dl. Aștepta să-l scoată domnul pe alte plaiuri, unde să mai înțeleagă și el vorba ce o grăiește, căci de atâtea sunet ce spune, i-se părea că trag clopotele în turn. Le auzia tot mai lămurit boncâinind. Pe tacetul deveni năuc și privia la d. Niculae ca și la cineva, care îi vorbește chinezeste. Fu acum preocupat numai de ce să răspundă, căci își perduse toată nădejdea, în cumintenia proprie.

Figura aceasta speriată, torturată de un greu gând, cu părul ridicat și fața aprinsă, provoca un ris și mai năbușitor la asistența dela vase.

Fură însă făcute atente, că vor fi date afară la caz, că mai conturbă lecțiunea.

— Voi să-ți lămuresc cele spuse cu o pildă! Bunăoară: Vaca. E un cuvânt, înșirat din sunete — ca salba din mărgele. Ia să-mi ajuți să le alegem, ca să le putem înșira apoi cu atât mai ușor. Învățăm a cunoaște sunetele din cuvinte, după cum cunoaștem mărgele din salbă...

Grozav! Pe fruntea bietului elev stau boabele de asudori, ca picurii de rouă, tot una de una, apoi începură a-se împreuna cele din jur în mari unități, și porniră în pâraie uniforme pe față la vale.

Cine ști cel mai întrebă? Și mai ales ce va răspunde! Baremi de ar nimeri! De când a fost mic, copil orfan al nimănui, tot a slujit, la domni și stăpâni de toată condiția. A fost obicinuit să aproabe tot ceea ce i-se spune.

Dar cel puțin înțelegea vorba.

— Va să zică: Vaca. Zi și tu!

— Vaca!

— Așa vezi. Acum o desfacem în sunete — precum am desface salba în mărgele: Va, va, va! Zii!

— Va — va — va —

— Ca — ca — ca —

— Mai cu inimă, mai tare! Pare-că ești ca gura plină de mămăligă.

Un huhăit nădușit, o tusa confulsivă dincolo. Bietul stătea ca țeclă de rușine.

— Ca, ca, ca!

— Așa vezi! Am desfăcut cuvântul în două. Acum îl desfacem în sunet de sunet — mărgea de mărgea.

— Vă, Vă, Vă,

— Vă, Vă, Vă

— a a a

— a a a

— că că că

— a—a—a

— E gata! Câte sunete sunt așadară în cuvântul: Vaca?

— Zece, răspuse elevul, fără să clipească din ochi.

— Mă, mă! Bagă de seama!

Fu neplăcut atins domnul de ignoranța, ce o dovedi elevul după o atât de elocventă prelegere. Celalalt la rândul său se zăpăcise cumplit, văzând că nu o nimerise cu răspunsul.

— Șase, zise a doua oră cu degrabă.

— Ai de grijă! Va - ca!

— Cincisprezece!

— Prost!

Era infuriat domnul.

Inchipui lucrul acesta altcum, când societatea n'are în vedere un individ particular, ci privirile ei se îndreaptă asupra obștei, pe care ține s'o disciplineze și s'o îndrepte statornicind anumite norme, cărora avem să ne conformăm cu toți. În aceeași vreme însă trebuințele etice și tot conținutul etic al eului nostru nu sunt satisfăcute de raportul social, în care noi ne pomenim cu obștea, ci de ideal, care în conștiința individului se prezintă a parte și independent de mulțime.

Și mai putem observa, că raporturile sociale eo ipso sunt numai pentru ochii lumii și trec pe planul al doilea, chiar și din motivul, fiindcă se poate întâmpla, ca cineva să ducă o viață înafară de societate — să ajungă la soarta lui Robinson. — Cu toate aceste idealurile moralei nimic n'ar pierde din valoare, de vremece conformându-se acelor, omul are să-și facă socoteală cu sine-însuș, sau mai bine zis cu marea putere ideală supraindividuală. Admit bucuros, — și chiar și accentuez aceasta, — că individul aparținând națiunii, patriei, societății, precum el însuș este avizat la aceste, tot astfel și patria, națiunea și societatea pot să țină samă de serviciile și jertfele individului. Am da însă preste țintă afirmând, că considerațiile sociale patentează și croesc etica vieții omenești. Societatea are trebuință de etică, dar nu ea o creiază și nu societatea o senaționează.

(Va urma.)

Concentrări de trupe rusești la frontiera Basarabiei. — Depeșele din Rădăuți anunță, că rușii lucră cu multă febrilitate la suplinirea rândurilor rărite de pe frontul basarabean. Pe frontul acesta au sosit trupe număratoase de cerchizi, cari au încercat și în iarna trecută să rumpă frontul dela Bucovina. Luptele decurg fără întreruperi. Pe țărmurii Prutului se aud puternice canonade de artilerie. La front sosesc multe trenuri rusești. Gara dela Lipcani e plină cu militari cărora le este interzisă ieșirea din cupele. Trenurile militare sunt formate mai ales din cupele închise, ofiterimea tratează cu ostașii în mod brutal. Aeroplanele din hangarul dela Lipcani au fost transportate la Mamaliga și alte stațiuni. După părerile corespondenților de ziare încercările rușilor nu vor avea rezultatul dorit, fiindcă trupele austro-ungare au respins atacurile rușilor și atunci când numerice erau mai puține de cât trupele rusești.

Războiul european.

Comunicatul oficial al ministrului de războiu din Turcia anunță, că în 9 crt. după lupte violente, date în decursul nopții, englezii s'au retras cu perderi mari din Sed-il-Bahr. Trupele turcești au capturat mari cantități de alimente și muniții, iar artileria a scufundat un vas inamic, care transporta trupe engleze. Prin retragerea trupelor din Sed-il-Bahr, peninsula Gallipoli, deocamdată e curățită de inamic. Succesul acesta, reportat de trupele otomane, a fost primit cu manifestațiuni furtunoase la Constantinopol. Pe edificii au arborat drapele, în moșee și biserici s'a oficiat serviciu divin, iar stradele erau percorse de popor, care aclama trupele turcești dela Sed-il-Bahr.

La frontiera Herțegovinei și în regiunea Bocche-di-Cattaro, trupele noastre, relatează recentul raport alui Höfer, din nou sunt în atac contra pozițiilor muntenegrine. Trupele lui Kövess au cucerit, spre nord-ost de Berane culmile, unde trupele Muntenegrine au încercat să opună rezistență, și au capturat un tun. Contra Muntenegrului trupele noastre au luat o nouă ofenzivă. Ofenziva dată de trupele lui Kövess în regiunile nord-ostice ale Muntenegrului înainte cu trei săptămâni a avut de rezultat cucerirea nouilor ținuturi anexate la Muntenegu prin războiul cu Turcia. Trupele puterilor aliate erau la linia râului Tara și Berane. Acum, după trei săptămâni trupele puterilor centrale din nou au luat ofenziva de pe zona din Herțegovina, ce se estinde spre ost de Trebinje și Bilek.

După informațiile din Atena ale agenției »Milli«: francezii au deținut

Personalul celalalt o tuli cu degrabă pe ușa, căci nu mai era de stat în bucătărie. Afară răsuna și ograda de râs.

— V - a - c - a! Câte sunete are vaca? Doar nu ești chiar vacă?

— Domnule, încep eulevul aproape plângând, mă iartă. Nu-i de mine, domnule! Nu-i de capul meu!

— Ei lasă-mă! Iar tânguiala veche românească! Nu-i de capul tău! Vei fi mai prost ca un cal, pe care îl înveți la ham, la șea. Văd, că muștra cătănășcă o învățați în câteva zile, deși e nouțește...

— Dar lenea aceea românească, creerul ăla ce doarme și nu-i place să se miște...

— Am eu ac de cojocul tău! Ori înveți, ori ia lumea în cap.

Sbiera, nu altceva. Doamna preuteasă vini speriată în bucătărie, să mulcomească pe profesor și să alunge pe dobitocul de argat, ceii infuriasc ficiorul.

— Ia'n lasă-l dragă și vino în lăuntru. Ce te năcăjești cu moșici? Vei avea năcas destul după asta. Cel puțin timpul, cât îl petreci acasă...

— Nu-i vorbă, răspunse dl ambițios din cale afară. În astă seară trebuie să învețe a deschilini vocalele de consonante.

Elevului i-se ridică părul măciucă în

cap, când mai auzi și de aceste. Se bucurase în suflet, că o să scape cu cele câteva săpuneli, și vezi ce are încă să învețe!

Doamna preuteasă tăcu, căci înțelese zădărnicia tuturor, în fața situației.

— Vocalele sunt — încep domnul din nou: a, e, i, o, u! Zi și tu!

— ? ? ?

— Dar te trezește pentru numele lui Dumnezeu! Zi după mine:

— Vocale sunt:

— Văcale sunt:

— a, e, i, o, u.

— o, u...

— a, e, i. — Sbiera cât putea și se ridicase în picioare domnul.

Pe-afară chihăiturile ajunse la proporții de a roscoli și pe vecini.

— Domnule, îndrăzni celalalt din nou, domnule, mă iartă...

— Lasă-l dragă se rugă acum doamna preuteasă...

— Îți vezi numai decât de drum, se încrunță apoi doamna către argat. Mergi la vite, mișelule! Acele-a de voi, nu cartea. Să n'am nici bucuria zilelor, cât îmi stă ficiorul acasă, pentru un bou încălțat...

— Pânăce nu va ști, ce sunt vocalele, răspunse domnul...

— Dar vezi că e prost cu desăvârșire.

— Vezi-ți de drum...

Doamna preuteasă se răsti către argat, încât acela cu o săritură ajunsese în liber...

Cât aer era în curtea de dinaintea tot îl trase în piept de bucuria scăpării. Nu-i mai păsa nici de cojoc, nici de căciula, pe care o lăsase în bucătărie. Încă așa ceva nu s'a mai pomenit dela facerea lumii! Ș'apoi să mai înveți carte! Și e numai la început, ce va mai fi după ăstea?

— Din prânzător se auzia bine glasul domnului, care nu lăsa din ale sale:

— Ori învață, ori ia lumea în cap!

În dimineața următoare, când doamna vini în bucătărie, o fată îi predă cheile dela lemărie.

— Le-a lăsat Alexandru aici. A zis să nu-l căutați, căci nu mai vine. Când va simți, că-l aduceți cu gendarmii, o să fugă în țară.

Doamna preuteasă sta uluită și nu pricepea.

— Dar, ce s'a întâmplat? Ce e?

— A fugit Alexandru. I-a fost teamă de ziua de azi. L'a prins groaza de carte. El gândia, că baremi numele să și-l țiească pe vecsăl, dar atâta învățatură?...

Oct. Pric.

pe insula Mythilene pe consuli austro-ungar și german. Comunicatul acesta e confirmat și de agenția »Reuter«, care observă, că motivele, pentru cari s'au deținut consuli amintiți, sunt identice cu cele din Salonic.

† PETRU SIMU.

A murit în Câmpeni, un preot vrednic un părinte adevărat al poporului, despre care n'am cetit prin ziare nici un panegiric, nici un articol de călduroasă parentare.

Lucrul e regretabil, dar în aceeași vreme și foarte explicabil.

Părintele Simu, — încă de pe vremea când era cel dintâi printre colegii săi în Seminarul din Blaj — a fost omul muncii desinteresate și al modestiei depline. S'a strecurat prin viață, în vârful degetelor par'că nu cumva să facă șgomot în jurul său și să atragă atenția altora asupra-și. Nu s'a îmbulzit nicăiri; nu și-a trâmbitat hârnicia în lume — de-aceia l-au și luat pe dinainte atâți alții, cari nu se puteau măsura cu el în vrednicie.

El privia toate aceste, cu zimbetul împăcat al omului, conștiu de vrednicia sa, adânc convins, că cea mai înaltă răsplată este gândul luminos, că și-ai făcut datoria până în sfârșit și n'ai ascuns în pământ talantul, ce și-l'a încredințat Stăpânul.

Parohia Bistrei cu frumoasa ei biserică, cu școala mai înfloritoare ca în multe centre de a noastre orășenești — corul sătenesc ce s'a format acolo, ar ști să povestească foarte multe lucruri frumoase de hârnicia și zelul apostolic ce l'a dezvoltat repausatul, în tovărășie cu ceilalți doi frați în Hristos de acolo: Părintele protopop *Al. Papiu* și părintele *Romul Marcu*.

Avântul deosebit de îmbucurător al acestei extinse parohii de munte, este, în primul rând, legat de numele lui Petru Simu și al celor doi tovarăși de muncă ai lui.

Trecut la Câmpeni urmează aceeași muncă rodnică, ridicând — cu credincioșii săi — iarăș biserica, din mormanul de cenușe, ce o îngropase. Școala din Câmpeni a funcționat, în butul tuturor greutăților, în o vreme când alte școli din apropiere se închideau.

Inmormântarea părintelui Simu s'a oficiat cu multe regrete, participând preoții tractuali și câțiva trecuți în alte tracte, dar cari au muncit, pe vremuri, alături de defunct.

Cu el se stinge un suflet nobil și bun, un preot adevărat, care lasă amintiri neșterse în opera lui și în inimile credincioșilor.

La mormântul părintelui Simu s'au rostit cuvântări pline de duiosie și au curs lacrimi adevărate.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Al. C.

Informațiuni.

Concurs din dieceza Gherlei. Cu terminul de 1 Februarie 1916 se escrie concurs la următoarele stațiuni doцентale și cantor-doцентale:

Stațiunea doцентală Révkápolnok (tr. C.-Mănăsturelui), stațiunea doцентală Cre-menea-Maia (tr. Olpretului), stațiunea doцентală Vánecsfa (Oncești, tr. Coseului), stațiunea doцентală Cornești (tr. Coseului), stațiunea doцентală Bârsane (tr. Coseului), stațiunea cantor-doцентală Vama (tr. Țării Oașului), stațiunea cantor-doцентală Felső-szék (Sig, tr. Vălcăului), stațiunea cantor-doцентală Felsővaikó (Vălcăul de sus, tr. Vălcăului), stațiunea cantor-doцентală Füzess-paptelek (Preuteasa, tr. Vălcăului), Valkó-várálja (Subeetate, tr. Vălcăului).

A murit Mocsáry. Ludovic Mocsáry distinsul politician magiar a cărui nume e prea cunoscut și publicului românesc a murit la vârsta de 90 ani. Repausatul a fost mult timp deputat dietal și president al partidului Kossutist. Pentru atitudinea lui conștientă și principiile adevărat democratice ce le-a dovedit în chestia naționalităților, a trebuit să se retragă de pe arena politică. Până la moarte însă n'a încetat, să scrie și agite pentru idea păcii și bunei înțelegeri a elementului magiar cu celelalte națiuni.

† **Ana Filip.** Din Abrud ni se anunță moartea doamnei Ana Filip, văduva fruntașului avocat de pe vremuri Alexandru Filip. Repausata a fost una dintre cele mai respectabile figuri a Munților Apuseni. Dispunând de o înaltă cultură, inimă largă, și fiind într'o situație materială foarte înfloritoare, Ana Filip, a fost în fruntea tuturor mișcărilor de seamă a Munților noștri. Numele ei e cunoscut de toți Românii, cari au avut ocazia de a trece prin munți. În deosebi, Reuniunea femeilor și școala de fete din Abrud dătoresc multă recunoștință neobositei lor prezidente și întemeietoare.

Familia defunctei a dat următorul necrolog:

Cu nemărginită durere anunțăm, că scumpa noastră soră, cumnată și mătușă

Ana Filip n. Tepeș

prezidenta reuniunii femeilor rom. din Abrud și membră în comitetul uniunii femeilor române din Ungaria,

împărtășită cu ss. taine ale muribunzilor, a încetat din viață în 4 l. c. la orele 4 $\frac{1}{2}$ p. m. în etate de 65 ani și în al 16-lea al văduviei.

Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinică odihnă în 6 l. c. la ora 1 p. m. în cripta familiară din cimiterul gr.-cat. din loc.

Abrud, în 4 Ian. n. 1916.

Aurelia Damian n. Tepeș soră, Vasile Damian protopop, deputat dietal, cumnat; Alexandru Tepeș frate și copiii săi Marghiola Tepeș cumnată; Vasile Damian, Valer Damian, George Damian și soția n. Irina Cosciuc, Dr. Laurențiu Pop avocat, Mircea C. Pop stud. iur., Ovid Făgărășan, Alma Masca n. Damian cu soțul său Emil Masca și copii, Aurora Piso n. Damian cu soțul său Pompiliu Piso și copiii, Traian Damian Sabina Damian, Rini Damian, nepoți.

Reuniunea de misiuni sfinte populare a preoților arhidiecezani. Și-au achitat taxa statutară la reuniunea de misiuni următorii confrăți preoți:

On. Aug. Marcu din Bogatul de Murăș, pe anii 1913, 14, 15, 16: 12 coroane; onorați Ioan Pop din Tagul mare, Traian Hădărean din Cămărașul deșert, Mon. Ioan Simu din Sebeșul-săseșc, On. Petru Cordea din Spring, Ioan Becichei din Boz, Ioan Magde din Drâmbar, George Bătea din Oarda de sus, toți pe an. 1915 câte 3 cor.; On. George Nicoară din Cucerdea română și Ioan Isaac din Feneșul săseșc, câte 6 cor. pe anii 1914 și 15; Mon. Filip Pop din Riciul de câmpie 6 cor. pe anii 1915 și 16.

Cvităm de asemenea suma de 8 cor. primită încă în luna Maiu 1915 dela On. Ioan V. Handrea din Chirileu din care 3 cor. e taxă, iar 5 cor. contribuție dela popor, și suma de 6 cor. primită tot atunci dela On. Nicolau Coroin Ponoreanul ca taxă pe anii 1915/16.

Observăm în același timp, că sumele de câte 3 cor. primite pe a. 1915 dela confrății preoți din districtul Făgărașului și publicate în urul 116 al Unirii cu datul 27 Noemvrie, sunt a se înțelege nu ca contribuiri benevole, ci ca taxe statutare de membrii ordinari.

Cei ce ar fi trimis sumele prescrise de statute în decursul anului 1915 și numele nu le-ar fi fost publicate în coloanele Unirii, reclameze la subscrisul casar al Reuniunii de misiuni.

Blaj, în 29 Decemvrie n. 1915.

Dr. Alex. Nicolescu.
casarul reuniunii.

Documentele privitoare la asasinarea arhiducelui moștenitor. Se anunță următoarele: Sobrania a primit o colecție de documente din arhivele statului sârb. Ele cuprind în total vreo 20 de acte amânând de la ministerul de externe sârb, de la liga ofițerilor sârbi, precum și de la moștenitorul tronului sârb Alexandru. Actele se repoartă la preparativele pentru asasinarea arhiducelui moștenitor austriac.

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abonamentele dela:
Egrespatak pe 1/4 1914—1/4 1915. — *Nagylak* pe 1/8 1905—1/10 1909. — *Kis-gércze* pe 1915. — *Livadia de câmp* pe 1914 și 1915. — *Szanișzó* pe 1/10 1913—31/12 1914. — *Cătețul maghiar* pe 1915. — *Logig* pe 1/9 1913—1/9 1914. — *Băița* pe 1915. — *Bosna* pe 1/5 1911—1/5 1912. — *Noul săseșc* pe 1915. — *Cincul mare* pe 1913 pentru *Arkos*. — *Jacobul rom.*, V. P. *Lăpușul rom.* pe 1915. *Suciul super.* pe 1914 și 1915. — *Ciunga* pe 1915 sem. 2-lea. — *Indol* pe 1/9 1915—1/9 1916. — *Szamosdob* pe 1915 și 1916. — *Szamoslippó* pe 1915. — *Grid* pe 1915 sem. 2-lea. — *Vadafalu* pe 1914.

Frumos cadou de anul nou:

Alexandru Ciura: *In războiu*, schițe. 1 Cor. Oct. Prie: *Jertfe* piesă dram. în 4 acte. 1 Cor. " *O viișoară* piesă pop. în 3 acte. 60 fil.

Se află de vânzare la *Librăria Semin. din Blaj* precum și la toate *Librăriile românești* din țară.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suci.